

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

EMBOLIJA VAISIAUS VANDENIMIS

Darbo autorė. Nora AUKŠTUOLYTĖ, V kursas.

Darbo vadovė. Asist. dr. Virginija PALIULYTĖ, VU MF Klinikinės medicinos instituto Akušerijos ir ginekologijos klinika, VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

Darbo tikslas. Atrinkti ir išsamiai išnagrinėti mokslinę literatūrą apie emboliją vaisiaus vandenimis. Aptarti etiologinius veiksnius, būklės patogenezę, klinikinį pasireišimą. Akcentuoti moksliskai pagrįstų diagnostikos ir gydymo metodų svarbą.

Darbo metodika. 2024 m. sausio–kovo mėnesiais buvo atlikta išsami literatūros analizė naudojantis mokslinės literatūros duomenų bazėmis (PubMed, Google Scholar, Medscape, Elsevier). Straipsnių paieškai naudoti raktažodžiai ir jų deriniai: *amniotic fluid embolism, cardiorespiratory arrest, maternal death, obstetric complications, pregnancy*. Buvo išnagrinėtos paskutinių penkerių metų publikacijos, išspausdintos anglų kalba. Į apžvalgą buvo įtraukti konkrečius tyrimus aprašantys bei apžvalginiai straipsniai.

Rezultatai. Embolija vaisiaus vandenimis (EVV) – tai reta, bet viena rimčiausių nėštumo komplikacijų, kuri kyla dėl vaisiaus vandenų, vaisiaus ląstelių, plaukų ir kitų komponentų patekimo į motinos kraujotaką. EVV etiologija lieka nežinoma, tačiau būklė gali atsirasti tiek natūralaus gimdymo, tiek cezario pjūvio operacijos metu, yra įrodymų, kad EVV gali pasireikšti ir praėjus 48 valandoms po gimdymo, aborto metu, taip pat per antrąjį nėštumo trečdį. EVV yra reta patologija, pasireiškianti 1 iš 40 000 nėščiųjų. EVV patofiziologija nėra pilnai ištirta, tačiau šiuo metu yra išskirti keli mechanizmai, kurie sukelia staigią hipotenziją, plaučių edemą, kardiovaskulinį kolapsą bei DIK sindromą. Dėl greito būklės išsivystymo, EVV diagnostika yra apsunkinta ir dažniausiai remiasi klinikiniu pasireiškimu. Klasikinė EVV triada susideda iš simptomų: hipoksijos, hipotenzijos ir koagulopatijos, esant normaliai kūno temperatūrai. Gydymo ir skubios pagalbos metodika priklauso nuo vyraujančio patofiziologinio mechanizmo. Kadangi EVV progresuoja staigiai bei dažnai lemia kardiovaskulinį kolapsą ir širdies sustojimą, svarbu taikyti gaivinimo algoritmus, pirmenybę teikiant kvėpavimo ir kraujotakos palaikymui. Ūmiam kvėpavimo nepakankamumui koreguoti taikoma dirbtinė plaučių ventiliacija. Koagulopatijai gydyti atliekamos eritrocitų, trombocitų ir šviežiai šaldytos plazmos transfuzijos. Jei moteris nepagimdžiusi, išliekant širdies sustojimui ir negrįžtant spontaninei kraujotakai per 4 minutes, ruošiamasi nėštumo užbaigimui. Dažniausiai atliekama skubi cezario pjūvio operacija, jei vaisiui yra daugiau nei 23 savaitės. Prasidėjus kraujavimui iš gimdos, priklausomai nuo jo intensyvumo, gali būti taikomas gimdos arterijų perrišimas, embolizacija ar histerektomija. EVV susijęs su dideliu motinų mirtingumu, siekiančiu nuo 20 iki 61 proc. išsivysčiusiose šalyse. Naujagimių mirtingumas svyruoja nuo 10 iki 40 proc. Išgyvenusioms pacientėms ir/ar jų naujagimiams neretai lieka neurologinių, plaučių bei širdies ir kraujagyslių sistemų

padarinių. Pastaraisiais metais stebimi geresni motinų bei naujagimių išgyvenamumo rezultatai dėl efektyvaus multidisciplininės komandos bendradarbiavimo. Specifinės profilaktikos šiai būklei nėra.

Išvados. Embolija vaisiaus vandenimis yra reta, gyvybei grėsminga nėštumo komplikacija, kurios etiologiniai ir patofiziologiniai veiksniai lieka pilnai nežinomi, nepaisant atliekamų tyrimų šioje srityje. Dėl staigaus būklės blogėjimo ir kylančio pavojaus gyvybei, EVV dažniausiai diagnozuojama remiantis klinikiniais simptomais. Pagrindinis gydymo būdas- gaivinimas, būklės stabilizavimas, bei nėštumo užbaigimas. Greitas ir efektyvus multidisciplininės komandos pagalbos teikimas pagerina nėščiųjų ir naujagimių išgyvenamumą.

Raktažodžiai. Embolija vaisiaus vandenimis; nėštumas; kardiovaskulinis kolapsas; nėštumo komplikacijos; gimdyvių mirštamumas.